



ΕΤΟΣ 54ον

2 Απριλίου 2006

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 14 (2757)

## Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

«εἰ μή ἐν προσευχῇ»

Μέσα στήν περίοδο τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ νά ἐντείνουμε τόν πνευματικό μας ἄγώνα γιά νά γίνουμε μέτοχοι τοῦ σταυροῦ καί τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Σίγουρα ἡ νηστεία εἶναι τό κυρίαρχο στοιχεῖο προετοιμασίας. Σήμερα ὅμως μᾶς προτείνεται καί ἔνα ἀκόμη μέσο: ἡ προσευχή.

‘Ο πατέρας τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς γρήγορα πίστευσε καί γιά τή θεραπεία τοῦ παιδιοῦ του καί γιά τή δική του ἀπιστία. Δέν θά ζητηθεῖ ἀπό ἐμᾶς νά βγάλουμε δαιμόνια, ἀλλά τά πάθη τά σωματικά καί τούς κακούς διαλογισμούς τῆς καρδιᾶς. ‘Ο τρόπος εἶναι ἡ προσευχή καί ἡ προσοχή.

### Προσευχή: ἔργο ἐλευθερίας

Πολλοί θεωροῦν τήν προσευχή περιττή ἡ καί ἀνάρμοστη γιά τόν ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας. Τί μπορεῖ τάχα νά προσφέρει ἡ προσευχή; “Η πῶς μπορεῖ κάποιος νά αἰσθάνεται ἀξιοπρεπής, ὅταν καταφεύγει στήν προσευχή; Στήν πραγματικότητα ὅμως τά ἐρωτήματα αύτά πρέπει νά ἀντιστραφοῦν. Πῶς μπορεῖ νά ζεῖ ὁ ἄνθρωπος χωρίς προσευχή; ”Η πῶς μπορεῖ νά αἰσθάνεται πληρότητα καί ἐλευθερία, ἀν δέν τρέφεται ἀπό αύτήν; Τελικά ἡ προσευχή ἀποτελεῖ ούσιωδες αἴτημα τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως.

Προσευχή εἶναι ἡ ἀναφορά τοῦ ἀνθρώπου πρός τόν Θεό, ἡ κοινωνία καί ἡ ἔνωση μαζί του. ‘Η προσευχή δέν ἀποτελεῖ μαγική πράξη ἀλλά ἔργο ἐλευθερίας. ‘Η μαγική πράξη γίνεται γιά νά ίκανοποιήσει τό ἀνθρώπινο θέλημα, ἀσχετα ἀν αύτό συμφωνεῖ ἡ ὅχι μέ τό θεϊο θέλημα. ‘Η προσευχή γίνεται μέ τήν ἐλεύθερην αύτοεγκατάληψιψη τοῦ ἀνθρώπου στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. “Οταν ἡ προσευχή δέν γίνεται μέ τήν προϋπόθεση αύτή, ἀλλά ἀποβλέπει στήν πραγματοποίηση τοῦ θελήματος τοῦ ἀνθρώπου, ἐκλαμβάνεται ως μαγική πράξη.

## ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Μάρκ. θ' 17-31)



Γενεὰ ἀπίστων;

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνθρωπός τις προοιῆλθε τῷ Ἰησοῦ, γονυπετῶν αὐτῷ, καὶ λέγων· Διδάσκαλε, ἥνεγκα τὸν οἶνον μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ ὁ ἥσσος αὐτὸν, καὶ ἀφοῖξει, καὶ τρίζει τοὺς ὄδόντας αὐτοῦ, καὶ ἔηραινεται· καὶ εἴπον τοῖς Μαθηταῖς σου· ἵνα αὐτὸν ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἰσχυσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· Ὡ γενεὰ ἀπιστος, ἔως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φρέρετε αὐτὸν πρός με. Καὶ ἥνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτὸν. Καὶ ἴδων αὐτὸν, εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτὸν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλέτο ἀφοῖξων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν. Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτὸν· ἀλλ’ εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ’ ἡμάς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τό· Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως πράξας ὁ πατήρ τοῦ παιδίου, μετὰ δακρύων ἔλεγε· Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐπισυντρέχει ὁ ὄχλος, ἐπειτίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω· Ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτὸν. Καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν, ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὥσει νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρός, ἥγειρεν αὐτὸν, καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ’ ἴδιαν· ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες, παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἦθελεν ἵνα τις γνῷ. Ἐδίδασκε γὰρ τὸν Μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τοίτη ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

### Προσευχή καί προσοχή

Γιά νά προσεγγίσει ό ανθρωπος τόν Θεό, πρέπει νά παραμερίσει κάθε κοσμική φροντίδα· πρέπει νά ἀποσπάσει τόν νοῦ του ἀπό τά δομιουργήματα καί νά τόν στρέψει πρός τόν Δημιουργό. Καί γιά νά τό κατορθώσει αὐτό χρειάζεται νά ἐνεργοποιήσει τήν ιδιαίτερη ἐκείνη ἐνέργεια τοῦ νοῦ πού ὄνομάζεται προσοχή. “Οταν ὅμως ό νοῦς προσηλωθεῖ στόν Θεό, ἐνώνεται μέ τήν καρδιά καί ἐνοποιεῖ ὄπλοκληρο τόν ανθρωπο.

### Περιεχόμενο τῆς προσευχῆς

Πολλοί περιορίζουν τήν προσευχή στό πλαίσιο τῆς αἰτήσεως ἢ τῆς συναλλαγῆς μέ τόν Θεό. Αύτό ὅμως δέν είναι σωστό. Ἀλλωστε ἡ προσευχή δέν είναι μόνο μέσο αἰτήσεως, ἀλλά καί μέσο περιγραφῆς τῆς ἀθλιότητας, πού αἰσθάνεται ό ανθρωπος μέσα του: τῆς ἀδυναμίας, τοῦ φόβου, τῆς ἀμφιβολίας, τῆς ἀπο-

## Μετάφραση της Εὐαγγελικής περικοπῆς

Ἐκεῖνον τὸν καιρόν, κάποιος ἄνθρωπος προσῆλθε εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ προσπίπτων εἰς τὰ πόδια του, τοῦ λέει: “Διδάσκαλε, σοῦ ἔφερα τὸν υἱόν μου, πού ἔχει πνεῦμα ἄλαλον. “Οπου τὸν πιάσῃ, τὸν ρίχνει κάτω καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τὰ δόντια καὶ γίνεται ξερός. Καὶ εἴπα εἰς τούς μαθητάς σου νά το βγάλουν ἀλλά δέν μπόρεσαν”. Αὐτός δέ ἀπεκρίθη, ““Ω γενεά ἀπιστή, ἔως πότε θά είμαι μαζί σας, ἔως πότε θά σᾶς ἀνέχομαι; Φέρετε τον σ' ἐμέ”. Καὶ τοῦ τὸν ἔφεραν. Καὶ μόλις τὸ πνεῦμα τὸν εἶδε, ἀμέσως τὸν συνετάραξε καὶ ἔπεσε εἰς τὸν γῆν καὶ ἐκυλιότανε καὶ ἀφρίζε. Καὶ ἐρώπησε τὸν πατέρα του, “Πόσος καιρός εἶναι ἀπό τότε πού τοῦ συνέβη αὐτό?”. Αὐτός δέ εἶπε, “Από παιδικῆς ἡλικίας. Πολλές φορές καὶ στὸν φωτιά τὸν ἔρριξε καὶ στὰ νερά, διά νά τὸν ἔξολοθρεύσῃ. Ἄλλ’ ἂν μπορῆς νά κάνης τίποτε βοήθουσέ μας, σπλαγχνίσου μας”. Ο δέ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε, “Εάν μπορῆς νά πιστέψῃς, ὅλα εἶναι δυνατά εἰς ἐκεῖνον πού πιστεύει”. Τότε ἐφώναξε ἀμέσως ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ καὶ μέ δάκρυα εἶπε, “Πιστεύω, Κύριε, βοήθησε τὸν ἀπιστίαν μου”. “Οταν δέ ὁ Ἰησοῦς εἶδε ὅτι μαζεύεται κόσμος, ἐπέπληξε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ τοῦ εἶπε, “Τό ἄλαλον καὶ κωφόν πνεῦμα, ἐγώ σέ διατάσσω, ἔβγα ἀπό αὐτὸν καὶ νά μή μπῆς ποτέ πλέον μέσα του”. Αὐτό, ἀφοῦ ἐφώναξε καὶ τὸν ἐσπάραξε δυνατά, ἐβγῆκε, το δέ παιδί ἔγινε σάν νεκρός, ὥστε πολλοί νά λέγουν ὅτι πέθανε. Ἄλλ’ ὁ Ἰησοῦς τὸν ἐπιασε ἀπό τὸ χέρι, τὸν ἐσπίκωσε καὶ ἐστάθηκε ὅρθιος. Καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐμπῆκε στὸ σπίτι, τὸν ἐρώπησαν οἱ μαθηταί του ἰδιαιτέρως, “Γιατί ἐμεῖς δέν μπορέσαμε νά το βγάλωμε;”. Καὶ αὐτός τούς εἶπε, “Τὸ γένος αὐτό δέν εἶναι δυνατόν νά βγῃ μέ κανένα ἄλλο μέσον παρά μέ προσευχήν καὶ νποτείαν”. Καὶ ὅταν ἔφυγαν ἀπό ἑκεῖ, ἐπερνοῦσαν διά τῆς Γαλιλαίας καὶ ὁ Ἰησοῦς δέν ἔθελε νά μάθη κανείς τίποτε, διότι ἐδίδασκε τούς μαθητάς του καὶ τούς ἔλεγε ὅτι ὁ Υἱός του ἀνθρώπου θά παραδοθῇ εἰς τὰ χέρια ἀνθρώπων καὶ θά τὸν θανατώσουν καὶ ἀφοῦ θανατωθῇ, τίνι τρίτην ἡμέραν θά ἀναστηθῇ.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα,  
Ἄρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

---

γνώσεώς του. Τέλος ἡ προσευχή εἶναι μέσο εὐχαριστίας καὶ δοξολογίας. Μέ τὴν εὐχαριστία ὁ πιστός ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνη του στὸν Θεό. Κατά τὸν ἄγιο Ιωάννην τῆς Κροστάνδης «προσευχή εἶναι μιά συνεχής εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Κύριο».

Ταυτόχρονα ὅμως ἡ προσευχή παρακινεῖ τὸν Θεό γιά μεγαλύτερες δωρεές. Ἀλλά καὶ ἰδιαιτέρες δωρεές μπορεῖ νά ζητήσει καὶ νά ἀποκτήσει ὃ ἄνθρωπος μέ τὴν προσευχή. “As μήν ἔχνοῦμε ὅμως ὅτι ὁ Θεός δέν εἶναι μέσο γιά τὴν ἰκανοποίηση τῶν ἐπιθυμιῶν τοῦ ἀνθρώπου.

Ο ἄνθρωπος δέν εἶναι σέ θέση νά γνωρίζει πάντοτε τὸ ἀληθινό συμφέρον του. Οὕτε μπορεῖ νά εἶναι βέβαιος ὅτι θά ὠφεληθεῖ πραγματικά, ἀν ἰκανοποιηθεῖ κάποιο αἴτημά του. Γ’ αὐτό πρέπει νά ἀφήνει πάντοτε τὴν τελική κρίση στὸν παντογνώστη Θεό καὶ νά δέχεται μέ ύπακον τὸ θέλημά του. “Οταν ὁ πιστός πα-

2 Απριλίου 2006: ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ  
 «Ιωάννου συγγραφέως της Κλίμακος», Τίτου όσιου († θ' αι.),  
 Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου μαρτύρων († 306), Θεοδώρας παρθενομάρτυρος.  
 Ὦχος: πλ. δ΄ – Ἔωθινόν: Η΄ – Ἀπόστολος: Ἐβρ. ζ΄ 13-20 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. θ΄ 17-31.  
 Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 9 Απριλίου, Ε΄ τῶν Νηστειῶν.  
 Ἀπόστολος: Ἐβρ. θ΄ 11-14 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. ι΄ 32-45.

ραδίδεται στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, τελειοποιεῖται καὶ ώριμάζει πνευματικά. "Οταν δύως ἐπιμένει στό δικό του θέλημα, ταλαιπωρεῖται καί καταστρέφεται.

### Τό σφάλμα τοῦ αύτοπεριορισμοῦ

Ο χριστιανός δέν προσεύχεται μόνο γιά τόν έαυτό του ἀλλά καί γιά τούς συναθρώπους του, ζωντανούς ἢ κεκοιμημένους. Τό σφάλμα πού συνήθως γίνεται στήν «κατ' ιδίαν» προσευχή είναι ὅτι ὁ πιστός περιορίζεται στόν έαυτό του καί ἀγνοεῖ τούς ἄλλους. Τό ίδιο μπορεῖ νά συμβαίνει καί στήν προσευχή πού πραγματοποιεῖται στήν Ἐκκλησία. Ἀλλά μιά τέτοια προσευχή δέν είναι χριστιανική.

Η Ἐκκλησία είναι οἶκος τοῦ Θεοῦ. Καί οἱ πιστοί ἀποτελοῦν μία οἰκογένεια μέν Πατέρα τόν Θεό. "Οποιος δέν αἰσθάνεται ἔτσι, δέν βλέπει τήν Ἐκκλησία σάν σπίτι του, οὔτε τούς ἄλλους ὡς ἀδελφούς καί τόν Θεό ὡς κοινό Πατέρα. Ή κατάσταση αύτή, πού χαρακτηρίζει ιδιαίτερα τήν ἀτομοκεντρική ἐποχή μας, είναι καταστρεπτική γιά τή ζωή τῶν παιδιῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ή χριστιανική προσευχή νοεῖται μόνο ὡς προσευχή τῶν παιδιῶν τοῦ Θεοῦ, πού ἀνήκουν στό ἐνιαίο σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Άρχιμ. Γ. Χ.



**ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ  
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**  
 Γιά τίς συχνότητες ἐκτός Ἀττικῆς πληροφορίες  
 στό τηλέφωνο 210 - 7298. 222

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κύριυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ι. Ναό Ἀγίας Ειρήνης (όδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, σύνη ὁποία περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὅμιλει. 2) Κάθε Δευτέρα καὶ ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κύριυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ι. Προσκυνηματικό Ναό Ἀγίας Βαρβάρας στόν ὁμόνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἀγίας καὶ ὅμιλει ἔνας ἀπό τούς Εφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖς φύλλο ὄρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ιασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἰερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

\* Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: [www.apostoliki-diakonia.gr](http://www.apostoliki-diakonia.gr)